

Természettudomány

Táplálkozás-vizsgálatok szeged-fehértói vízimadarakon

STERBETZ ISTVÁN

(Budapest)

A Szegedi-Fehértó (46° 15 N—20° 10 E) hajdan vadvizes szikes puszta, jelenleg halastórendszer alkotta élettere Közép-Európának jelentős madárgyülekező helye. A terület értékét hangsúlyozza, hogy 1939-ben itt létesült a legelső madárvédelmi rezervátum Magyarországon, majd 1979-ben az ún. Ramsari-Szerződés Jegyzék-ébe történt felvételével a Fehértó nemzetközi érték minősítést is kapott.

A terület madárvilágával Dr. Beretzk Péter, a Fehértó tudományos felfedezője és évtizedeken át hivatott kutatója foglalkozott a legkimerítőbben, az idézettek tartalmazzák utolsó faunisztikai összefoglalóit (Beretzk 1950, 1955). A Fehértón Beretzk szervezésével huzamosabb időn át történt muzeális célú madárgyűjtés is, anyagának tetemes hányadából létesült a szegedi Móra Ferenc Múzeum fehértói madárgyűjteménye. Az itt kiállítottakból származó gyomortartalmak, számos további, Fehértóról gyűjtött madárral egyetemben a Magyar Madártani Intézetbe kerültek. Tanulmányom az 1947—1967 időközében ide juttatott vízimadarak táplálkozásvizsgálatát ismerteti. Felsorolásomban nem tértem ki az egyébként nagy példányszámban gyűjtött Numenius fajokra, tekintettel arra, hogy Dr. Nagy Barnabás és Dr. Szijj József már korábban elvégezték azok vizsgálatát (Nagy & Szijj in: Beretzk et al. 1959). Az anyag terjedelme miatt nincs lehetőség a példányonkénti, vagy táblázatos felsorolásra, a választott módszert a helytakarékoság kívánta meg. A megnevezett tápláléknemeket követő két számjegyből az első az előfordulási eseteket a második a darabszámot adja. Töredékes anyagnál a darabszámot x jel helyettesíti.

Az eredmények közzlése három szempontból is indokolt. Egyrészt, hogy ezáltal is teljesebbé váljék a Móra Ferenc Múzeum madárgyűjteményének értékelése, másrészt a természetvédelmi gyakorlat igényli az olyan ismereteket, amelyek a Fehértó madártáplálék szolgáltatását tükrözik. Végül tekintettel arra, hogy a jövőben már védelmi megokolásból nem lesz lehetőség nagyobb példányszámú madárgyűjtésekre, kívánatos, hogy a korábbi feldolgozásokat hasznosítsuk.

Az 53 vízimadár faj 257 példányából kimutatott táplálék:

ordo: Gaviiformes — *Búváralakúak*

familia: Gaviidae — *Búvárfélék*

Gavia stellata (Pont.), 1763 — *Északi búvár*

2 októberi példányban: Cyprinidae sp. (10+12 cm) 1/2, *Esox lucius* (15 cm) 1/1, *Corixa* sp. 1/2, homok és kavics 2/x.

Gavia arctica (L.), 1758 — *Sarki búvár*

2 novemberi és 1 decemberi példányban: *Cyprinus carpio* (15+15+6 cm) 1/3, *Cyprinidae* sp. (10 cm) 1/1, *Nepa rubra* 1/1, homok és kavics 3/x.

ordo: *Podicipitiformes* — *Vöcsökalakúak*
familia: *Podicipitidae* — *Vöcsökfélék*

Podiceps ruficollis (Pall.), 1764 — *Kis vöcsök*
1 novemberi példányban: *Carex* sp. mag 1/3, *Carex* sp. mg 1/1, chitin 1/x.

Podiceps cristatus (L.), 1756 — *Búbos vöcsök*

1 márciusi, 1 júniusi és 2 augusztusi példányban: Halszálka 2/x, *Cyprinidae* sp. (8 cm) 1/1, *Rutilus rutilus* (6 cm) 1/1, *Berosus* sp. 1/1, *Hydrophilidae* sp. 1/1, toll 4/x, chitin 1/x.

Podiceps griseigena (Bodd.), 1783 — *Vörösnyakú vöcsök*

2 májusi gyomortartalomban: *Cyprinus carpio* (5 cm) 1/1, halszálka 1/x, chitin 2/x, toll 2/x.

ordo: *Pelecaniformes* — *Gödényalakúak*
familia: *Phalacrocoracidae* — *Kárókatona-félék*

Phalacrocorax carbo (L.), 1758 — *Kárókatona*

1 márciusi, 2 júliusi és 2 októberi = 5 példányban: *Cyprinus carpio* (20+20+20+22 cm.) 4/4, halszálka 2/x, *Cyprinidae* sp. 1/1, chitin 2/x, *Corica* sp. 1/2, *Berosus* sp. 1/1, *Carex* sp. mag 1/2.

ordo: *Ciconiiformes* — *Gólyaalakúak*
familia: *Ardeidae* — *Gémfélék*

Ardea cinerea L., 1758 — *Szürke gém*

2 márciusi, 3 áprilisi, 2 júniusi, 1 szeptemberi és 2 decemberi = 10 gyomortartalomban: *Cyprinus carpio* (8–15 cm között) 5/13, *Carassius carassius* (8–10 cm között) 2/4, halszálka 5/x, *Rana* sp. 3/x, *Natrix* sp. 1 (20 cm) 1, *Microtus arvalis* 2/2, *Sorex* sp. 1/1, *Neomys fodiens* 11/, *Naucoris cimicoides* 1/1, chitin 4/x.

Ardea purpurea L. 1758 — *Vörös gém*

2 májusi és 2 júniusi példányban: *Acerina cernua* (6 cm) 1/1, *Hydrous piceus* 2/2, *Naucoris cimicoides* 1/1, *Notonecta glauca* 1/1, *Boersus* sp. 1/1, *Laccobius* sp. 1/1, chitintörmelék 3/x, *Gastropoda* törmelék 1/x.

Ardeola ralloides (Scop.), 1769 — *Ústökösgém*

2 júniusi példányban: *Rana* sp. 1/1, békacsontok 1/x, *Naucoris cimicoides* 2/2, *Hydrophilidae* sp. 1/1, chitin 2/2, növényi pép 1/x.

Egretta garzetta (L.), 1758 — *Kis kócsag*

1 májusi példányban: *Rhodeus sericeus amarus* 1, *Naucoris cimicoides* 1, növényi pép x.

Nycticorax nycticorax (L.), 1758. — *Bakcsó*

2 áprilisi és 4 szeptemberi=6 példányban: *Acerina cernua* (4 cm) 1/1, halszálla 2/x, *Rana* sp. 2/2, békacsont 1/x, *Naucoris cimicoides* 2/3, *Nepa rubra* 1/1, *Berosus* sp. 1/1, chitin 3/x, *Gastropoda* törmelék 1/x.

Ixobrychus minutus (L.), 1766. — *Pocgém*

1 májusi példányban: *Hydrophilidae* sp. 1, chitin x, *Gastropoda* sp. törmelék x.

ordo: *Anseriformes* — *Lúdalakúak*

familia: *Anatidae* — *Récefélék*

Cygnus cygnus (L.), 1758 — *Énekes hattyú*

2 februári példányban: *Gastropoda* sp. törmelék x, homok és apró kavicsok nagy mennyiségben x.

Anser albifrons (Scop.), 1769. — *Nagy lilik*

3 februári, 1 márciusi, 3 szeptemberi, 3 októberi, 9 novemberi és 2 decemberi=21 példányban: *Festuca pseudovina* levél 14/x, *Triticum vulgare* levél 3/x, *Graminae* sp. levél 1/x, *Triticum vulgare* mag 3/1776, *Zea mays* mag 3/43+x, *Oriza sativa* mag 1/3826 (6,5 dkg), *Setaria viridis* mag 1/6, kavics és homok 16/x.

Anser erythropus (L.), 1758. — *Kis lilik*

2 januári, 1 márciusi és 2 októberi példányban: *Festuca pseudovina* levél 5/x, *Setaria viridis* mag 1/18, *Eryngium* sp. mag 1/2, apró kavics és homok 5/x.

Anser fabalis (Lath.), 1787. — *Vetési lúd*

2 októberi, 3 novemberi és 2 decemberi példányban: *Triticum vulgare* levél 7/x, *Festuca pseudovina* levél 1/x, *Triticum vulgare* mag 1/38+x, *Oriza sativa* mag 1/385, homok és apró kavics 7/x.

Branta ruficollis (Pall.) 1769. — *Vörösnyakú lúd*

1 októberi példányban: *Festuca pseudovina* levél x, *Triticum vulgare* levél x, homok és kavics x.

Anas platyrhynchos L., 1758. — *Tőkés réce*

5 áprilisi, 1 augusztusi, 12 szeptemberi, 5 októberi=23 példányban: *Oriza sativa* mag 7/2545, *Setaria viridis* mag 5/5061, *Potamogeton* sp. mag. 4/817, *Bolboscoenus maritimus* mag 3/3885, *Plantago* sp. mag 1/32, *Vegetabilia* pép 1/x, *Chara* fonadék 1/x, *Festuca pseudovina* levél 1/x, *Notonecta glauca* 3/12, *Hydrophilidae* sp. 2/19, *Dystiscus marginalis* 1/2, *Helophorus* sp. 1/1, chitin törmelék 1/x, *Gastropoda* sp. törmelék 1/x, homok és kavics 21/x.

Anas querquedula L., 1758 — *Böjti réce*

9 áprilisi, 2 júliusi=10 példányban: *Carex* sp. 7/2468, *Setaria viridis* 2/117, *Echynocloa crus galli* 1/6, *Helophorus* sp. 1/2, *Noto — necta glauca* 1/1, chitin 2/x, homok és kavics 9.

Anas crecca L., 1758 — *Csörgő réce*

1 márciusi, 4 áprilisi, 1 szeptemberi, 7 októberi, 2 decemberi=15 gyomortartalomban: *Carex* sp. mag 9/384, *Schoenoplectus* sp. mag 2/89, *Setaria viridis* mag 2/14, *Crypsis aculeata* törmelék 2/x, *Alisma* sp. mag 2/31, *Ranunculus* sp. mag 1/1, *Plantago* sp. mag 1/1, *Rumex* sp. mag 1/7, *Potamogeton* sp. 1/1, *Tipulidae* sp. lárva 1/6, *Chironomidae* sp. lárva 1/21, *Indet.* lárva 1/1, *Helophorus* sp. 1/1, chitin 5/x.

Anas acuta L., 1758 — *Nyílfarkú réce*

1 márciusi, 2 áprilisi gyomortartalomban: *Polygonum* sp. mag 2/164, *Setaria viridis* mag 1/326, *Bolboscoenus maritimus*, mag 1/188, *Graminae* sp. levél 1/x, *Hydrophilidae* sp. 1/2, chitin 2/x, homok és kavics 3/x.

Anas penelope L. 1758 — *Fütyülő réce*

1 márciusi, 2 szeptemberi és 1 októberi=4 gyomortartalomban: *Graminea* sp. levélzet 4/x, *Chara* spóra és fonadék 1/x, *Polygonum* sp. magvak 1/6, *Chironomus* sp. lárva 1/3, *Indet.* rovar 1/1, chitin 1/x, homok 3/x.

Anas strepera L., 1758 — *Kendermagos réce*

2 áprilisi és 1 novmeberi gyomorban: *Atriplex* sp. mag 1/6, *Schoenoplectus* sp. mag 1/2, *Indet.* magtörmelék 1/x, *Coccinella* sp. 1/1, homok és kavics 3/x.

Anas clypeata, L. 1758 — *Kanalas réce*

1 áprilisi és 1 szeptemberi példányban: *Polygonum* sp. mag 1/1, chitin 2/x, homok 2/x.

Aythya ferina (L.), 1758 — *Barátréce*

1 októberi és 2 novemberi példányban: *Potamogeton* sp. mag 3/260, *Polygonum* sp. mag 1/28, *Chara* sp. 1/x, kavics és homok 3/x.

Aythya nyroca (Güld.), 1770. — *Cigányréce*

6 márciusi, 2 április, 3 májusi, 1 júniusi, 2 szeptemberi, 5 októberi és 1 novemberi=20 gyomortartalomban: *Setaria viridis* magvak 11/8427+x, *Polygonum* sp. magvak 8/3177, *Potamogeton* sp. mag 3/286, *Echinochloa crus galli* mag 2/57, *Indet.* magtörmelék 2/x, *Lemna* sp. 1/x, *Helophorus* sp. 2/18, *Nepa rubra* 1/1, *Dytiscidae* sp. 1/1, *Chironomidae* sp. lárva 1/42, chitin 2/x, *Planorbis* sp. 1/1, homok, kavics 18/x.

Aythya marila (L.), 1761 — *Hegyi réce*

1 novemberi és 1 decemberi példányban: *Rutilus rutilus* (10 cm) 1/1, *Littorina* sp. 1/1, *Theodoxus fluviatilis* 1/1, *Potamogeton* mag 1/6, magtörmelék 1/x, homok és kavics 2/x.

Clangula hyemalis (L.), 1758 — *Jegesréce*

1 októberi példányban: *Branchinecta orientalis* 20, homok és kavics.

Oxyra leucocephala (Scop.), 1769 — *Kékcsoőrű réce*

2 szeptemberi példányban: Chara fonadék és spóratömeg 2/x, homok 2/x.

Mergus albellus (L.), 1758 — *Kis bukó*

1 januári példányban: Halszálka x, indet. mag 3, kavics x

ordo: Gruiformes — *Darualakúak*

familia: Gruidae — *Darufélék*

Grus grus (L.), 1758 — *Daru*

2 novemberi példányban: Zea mays magvak 1/199, Oriza sativa magvak 1/177, Gastropoda sp. törmelék 1/x, homok és kavics 2/x.

familia: Rallidae — *Guvatfélék*

Porzana parva (Scop.), 1769 — *Kis víziicsibe*

1 áprilisi példányban: Helophorus sp. 41, Laccobius minutus 3, chitin

Gallinula chloropus (L.), 1758 — *Vízityúk*

1 márciusi és 1 áprilisi példányban: Potamogeton spl. mag 1/26, Polygonum sp. mag 1/8, Setaria viridis mag 1/8, Carex sp. magvak, 1/8, chitin 1/x, homok és kavics 2/x.

Fulica atra L., 1758 — *Szárca*

3 márciusi, 1 májusi, 1 júniusi, 2 júliusi, 3 szeptemberi=10 példány gyomortartalmában: Zöld pép 5/x, chara fonadék 3/x, Triticum vulgare mag 2/90, Potamogeton sp. mag 2/17, magtörmelék 1/x, Helophorus sp. 1/1, chitin 4/x, kavics és homok 9/x.

ordo: Charadriiformes — *Lilealakúak*

familia: Charadriade — *Lilefélék*

Vanellus vanellus (L.), 1758 — *Bibic*

1 júliusi és 1 augusztusi példányban: Hydrophylidae sp. 1/1, Notiophilus sp. 1/1, homok és kavics 1/1.

Charadrius squatarola (L.), 1758 — *Ujjaslile*

1 októberi példányban: Helophorus sp. 5, Ephydriidae sp. lárva 1, Dolichopus sp. 1, Lestes sp. 1, homok és kavics x.

Charadrius hiaticula L., 1758 — *parti lile*

3 augusztusi, 7 szeptemberi és 1 októberi=11 példányban: Helophorus sp. 10/85, Ochthebius sp. 6/17, Chironomus lárva 4/46, Odonata lárva 1/1, Rotatoria sp. 1/1, Cladocera sp. 1/1, Camphorosma mag 6/8, Schoenoplectus sp. mag 2/x, kavics-homok 6/x.

1. Költő széki lile (*Charadrius alexandrinus*) a Fehértó egykori, őszi életterében
Fotó: Dr. Sterbetz István

Charadrius alexandrinus L., 1758 — *Széki lile*

1 áprilisi, 1 szeptemberi és 1 októberi példányban: *Helophorus* sp. 2/28, *Cicindela* sp. 1/28, indet. rovar 1/1, *Camphorosma* mag 2/2, chitin 1/x.

familia: Scolopacidae — *Szalonkafélék*

Limosa limosa (L.), 1758 — *Goda*

1 márciusi példányban: *Agriotes* lárva 29.

Tringa erythropus (Pall.), 1764 — *Füstös cankó*

1 májusi, 2 szeptemberi és 1 októberi = 4 példányban: békacsont 2/20, *Ochthebius* sp. 1/2, *Hydrous* 1/2, chitin 1/x.

Tringa totanus (L.), 1758 — *Piroslábú cankó*

1 április, 1 júniusi, 5 júliusi, 1 augusztusi és 1 októberi = 9 gyomortartalomban: *Helophorus* sp. 4/9, *Ochthebius* sp. 3/39, *Dystiscidae* sp. 2/2, *Chironomus* lárva 1/2, chitin 4/x, *Camphorosma* mag 2/5, kavics és homok 3/x.

Tringa stagnatilis (Bechts.), 1803 — *Tavi cankó*

2 júliusi gyomortartalomban: *Nepa rubra* 2/2, *Ranatra* sp. 1/1, homok és apró kavics 2/x.

Tringa nebularia (Gunn.), 1767 — *Szürke cankó*

1 szeptemberi gyomorban: *Chironomus* lárva 1, *Haliplus* lárva 2, *Schoenoplectus* sp. mag 1.

Tringa glareola L., 1758 — *Réti cankó*

1 áprilisi gyomorban: *Helophorus* sp. 16, *Ochthebius* sp. 6, *Haliplus* sp. lárva 2.

Arenaria interpres (L.), 1758 — *Kőforgató*

1 augusztusi és 1 szeptemberi példányban: *Ochthebius* sp. 1/62, *Helophorus* sp. 1/28, *Chironomus* lárva 1/26, *Berosus* sp. 1/1, *Hydrophilus* sp. 1/1, 4–5 cm-es kavicsok 2/9.

Gallinago gallinago (L.), 1758 — *Sárszalonka*

1 májusi és 1 szeptemberi gyomortartalom: *Helophorus* sp. 1/1, *Haliplus* sp. lárva 1/1, *Rotatoria* sp. 1/x, *Bolboschoenus maritimus* mag 1/1, kavics és homok 2/x.

Calidris temminckii (Leisl.), 1812 — *Temminck partfutó*

5 db aubusztusi példányban: *Helophorus* sp. 4/14, *Hydrophilidae* sp. 1/2, *Ochthebius* sp. 1/2, chitin 5/x, vegetabilia pép 3/x, *Bolboschoenus maritimus* mag 1/3, *Cyperaceae* sp. mag 1/2, *Camphorosma annua* mag 1/1, *Vicia* sp. 1/1, homok és kavics 2/x.

Calidris alpina (L.), 1758 — *Havasi partfutó*

9 szeptemberi és 1 októberi példányban: Halipus lárva 6/12, Helophorus sp. 4/10, Heterocerus sp. 3/7, Georyssus sp. 2/113, chitin 4/x, Camphorosma annua mag 6/40, Polygonum sp. 1/10, Bolboscoenus maritimus mag 1/18, kavics és homok 8/x.

Calidris ferruginea (Pont.), 1763 — *Sarlós partfutó*

1 szeptemberi példányban: Halipus sp. lárva 1/1, Crustacea sp. 1/x, Rotatoria sp. 1/x, chitin 1/x, Schoenoplectus sp. mag 1/6, Camphorosma annua 1/6.

Philomachus pugnax (L.), 1758 — *Pajzsoscankó*

5 márciusi és 4 decemberi = 9 példányban: Hydrophilidae sp. 3/11, Helophorus sp. 2/9, Hydrochous sp. 1/16, Halipus sp. lárva 1/21, Notonecta glauca 1/2, Zabrus tenebrioides, 1/2, Coleoptera sp. 1/1, Naucoris cimicoides 1/1, Chironomus lárva 1/6, chiton 7/x, Setaria glauca magvak 4/10, Polygonum aviculare magvak 2/2, Schoenoplectus sp. magvak 1/2, kavics és homok 6/x.

familia: Recurvirostridae — *Gulipánfélék*

Recurvirostra avozetta L., 1758 — *Gulipán*

2 márciusi és 1 májusi példányban: Helophorus sp. 1/6, Ochthebius sp. 1/6, Branchinecta orientalis 1/7, Chironomus lárva 1/2, Camphorosma annua mag 1/1, kavics és homok 2/x.

familia: Phalaropoidae — *Viztaposó-félék*

Phalaropus lobatus (L.), 1758 — *Vékonycsőrű viztaposó*

1 szeptemberi példányban: Helophorus sp. 4, Cyclops sp. 42.

familia: Laridae — *Sirályfélék*

Larus ridibundus L., 1766 — *Dankasirály*

6 novemberi példányban: Cyprinus carpio (8 cm) 1/1, halszálka 6/x.

Gyűjtési adatok

ordo: Gaviiformes — Búváralakúak

familia: Gaviidae — Búvárfélék

Gavia stellata (Pont.), 1763 — Északi búvár

1947. X. 10.: 2 pl.

Gavia arctica (L.), 1758. — Sarki búvár

1948. XI. 1.: 1 pl. XII. 1.: 1 pl. 1949. XI. 15.: 1 pl.

ordo: Podicipitiformes — Vöcsökalakúak

familia: Podicitidae — Vöcsökfélék

Podiceps ruficollis (Pall.), 1764 — Kis vöcsök

1965. XI. 1.: 1 pl.

Podiceps cristatus (L.), 1758 — Búbos vöcsök

1948. VI. 1.: 1 pl. VIII. 1.: 2 pl. 1949. III. 15.: 1 pl.

Podiceps griseigena (Bodd.), 1783. — Vörösnnyakú vöcsök

1949. V. 1.: 2 pl.

ordo: Pelecaniformes — Gödényalakúak

familia: Phalacrocoracidae — Kárókatona-félék

Phalacrocorax carbo (L.), 1758. — Kárókatona

1947. X. 10.: 2 pl. 1948. III. 1.: 1 pl. VII. 3.: 2 pl.

ordo: Ciconiiformes — Gólyaalakúak

familia: Ardeidae — Gémfélék

Ardea cinerea L., 1758. — Szürke gém

1947. VII. 2.: 1 pl. VII. 15.: 1 pl. X. 1.: 1 pl. XII. 1.: 1 pl. 1948. III. 15.: 1 pl.
III. 19.: 1 pl. IV. 2.: 1 pl. IV. 10.: 2 pl. XII. 1.: 1 pl.

Ardea purpurea L., 1758 — Vörös gém

1949. V. 1.: 2 pl. VI. 1.: 1 pl. VI. 2.: 1 pl.

Ardeola ralloides (Scop.), 1769 — Ústökögém

1947. VI. 2.: 1 pl.

Egretta garzetta (L.), 1758. — Kis kócsag

1948. V. 30.: 1 pl.

Nycticorax nycticorax (L.), 1758. — Bakcsó

1947. IX. 1.: 3 pl. 1948. IX. 10.: 1 pl. 1949. IV. 10.: 2 pl.

Ixobrychus minutus (L.), 1766. — Pogém

1947. V. 2.: 1 pl.

ordo: Anseriformes — Lúdalakúak

familia: Anatidae — Récefélék

Cygnus cygnus (L.), 1758. — Énekes hattyú

1949. II. 19.: 1 pl. II. 20.: 1 pl.

Anser albifrons (Scop.), 1769. — Nagy lilik

1947. IX. 30.: 3 pl. X. 20.: 2 pl. XI. 7.: 1 pl. XI. 8.: 1 pl. 1948. X. 19.: 1 pl.
XI. 1.: 3 pl. XII. 2.: 1 pl. XII. 10.: 1 pl. 1949. II. 2.: 2 pl. II. 3.: 1 pl. III. 1.: 1 pl.
1951. XI. 30.: 1 pl. 1954. XI. 7.: 1 pl. 1963. XI. 15.: 2 pl.

Anser erythropus (L.), 1758. — Kis lilik

1954. III. 14.: 1 pl. 1963. I. 12.: 2 pl. X. 16.: 1 pl. 1965. X. 4.: 1 pl.

Anser fabalis (Lath.), 1787. — Vetési lúd

1948. XII. 1.: 2 pl. XI. 10.: 3 pl. 1953. X. 3.: 1 pl. 1955. XI. 4.: 1 pl.

Branta ruficollis (Pall.) 1769. — Vörösnyakú lúd

1949. X. 24.: 1 pl.

Anas platyrhynchos L., 1758. — Tökés réce

1950. IX. 15.: 3 pl. 1952. IX. 12.: 7 pl. 1953. X. 3.: 2 pl. 1954. IV. 7.: 5 pl. X. 24.:
1 pl. 1955. IX. 25.: 1 pl. 1964. VIII. 18.: 1 pl. 1965. XI. 7.: 1 pl. 1967. X. 5.: 2 pl.

Anas querquedula L., 1758. — Böjti réce

1954. IV. 6.: 1 pl. IV. 7.: 6 pl. IV. 25.: 1 pl. VI. 1.: 1 pl. VI. 11.: 1 pl.

Anas crecca L., 1758. — Csörgő réce

1947. III. 27.: 1 pl. 1952. IX. 2.: 1 pl. 1953. X. 3.: 5 pl. 1954. IV. 7.: 3 pl. IV. 16.:
1 pl. 1965. X. 18.: 2 pl. XII. 4.: 2 pl.

Anas acuta L., 1758. — Nyílfarkú réce

1947. III. 28.: 1 pl. 1954. IV. 7.: 2 pl.

Anas penelope L., 1758. — Füttyülő réce

1947. IV. 30.: 2 pl. 1953. X. 3.: 1 pl. 1967. III. 27.: 1 pl.

Anas strepera L., 1758. — Kendermagos réce

1950. XI. 21.: 1 pl. 1954. IV. 6.: 1 pl. IV. 7.: 1 pl.

Anas clypeata L., 1758. — Kanalas réce

1950. IX. 15.: 1 pl. 1954. IV. 7.: 1 pl.

Aythya ferina (L.), 1758. — Barátréce

1953. X. 3.: 1 pl. 1965. XI. 7.: 2 pl.

Aythya Nyroca (Güld.), 1770. — Cigányréce

1952. IX. 12.: 1 pl. 1953. X. 3.: 1 pl. 1955. XI. 2.: 1 pl. 1964. VI. 15.: 1 pl. 1965. III. 21.: 1 pl. III. 23.: 1 pl. III. 24.: 2 pl. III. 26.: 2 pl. IV. 10.: 2 pl. V. 10.: 3 pl. X. 7.: 1 pl. X. 10.: 2 pl. X. 20.: 2 pl.

Aythya marila (L.), 1761. — Hegyi réce

1947. XI. 10.: 1 pl. 1948. XII. 10.: 1 pl.

2. Vonuló vetési ludak (*Anser fabalis*) Fotó: Dr. Sterbetz István

Clangula hyemalis (L.), 1758. — Jegesréce

1950. X. 20.: 1 pl.

Oxyura leucocephala (Scop.), 1769. — Kékcsőrű réce

1953. IX. 20.: 2 pl.

Mergus albellus (L.), 1758. — Kis bukó

1963. I. 27.: 1 pl.

ordo: Gruiformes — Darualakúak

familia: Gruidae — Darufélék

Grus grus (L.), 1758. — Daru

1948. XI. 2.: 1 pl. 1949. XI. 1.: 1 pl.

familia: Rallidae — Guvatfélék

Porzana parva (Scop.), 1769. — Kis vízicsibe

1954. IV. 12.: 1 pl.

Gallinula chloropus (L.), 1758. — Vízityúk

1953. III. 8.: 1 pl. 1956. IV. 20.: 1 pl.

Fulica atra L., 1758. — Szárca

1947. IX. 1.: 3 pl. 1948. III. 1.: 3 pl. 1949. V. 10.: 1 pl. VI. 1.: 1 pl. VII. 1.: 2 pl.

ordo: Charadriiformes — Lilealakúak

familia: Charadriidae — Lilefélék

Vanellus vanellus (L.), 1758. — Bóbita

1951. VII. 7.: 1 pl. év? VIII. 10.: 1 pl.

Charadrius squatarola (L.), 1758 — Ujjas lile

1967. X. 1.: 1 pl.

Charadrius hiaticula L., 1758. — Parti lile

1950. VII. 26.: 1 pl. VIII. 27.: 1 pl. X. 10.: 1 pl. 1951. IX. 9.: 1 pl. IX. 16.: 3 pl.
1952. VIII. 15.: 1 pl. IX. 1.: 2 pl. 1957. IX. 15.: 1 pl.

Charadrius alexandrinus L., 1758. — Széki lile

1948. IX. 2.: 1 pl. 1952. X. 20.: 1 pl. 1954. IV. 7.: 1 pl.

familia: Scolopacidae — Szalonkafélék

Limosa limosa (L.), 1758. — Goda

1947. III. 26.: 1 pl.

Tringa erythropus (Pall.), 1764. — Füstös cankó

1951. XI. 4.: 1 pl. 1955. X. 117.: 1 pl. 1956. V. 16.: 1 pl. 1959. X. 27.: 1 pl.

Tringa totanus (L.), 1758. — Piroslábú cankó

1950. X. 15.: 1 pl. 1956. IV. 8.: 1 pl. VI. 10.: 1 pl. VII. 7.: 1 pl. VII. 20.: 4 pl.
VIII. 10.: 1 pl.

Tringa stagnatilis (Bechst.), 1803. — Tavi cankó

1946. VII. 14.: 2 pl.

Tringa nebularia (Gunn.), 1767. — Szürke cankó

1956. IX. nap ? : 1 pl.

Tringa glareola L., 1758. — Réti cankó

1947. IV. 13.: 1 pl.

Arenaria interpres (L.), 1758. — Kőfogató

1952. IX. 12.: 1 pl. 1955. VIII. 28.: 1 pl.

Gallinago gallinago (L.), 1758. — Sárszalonka

1952. IX. 13.: 1 pl. 1956. V. 1.: 1 pl.

Calidris temminckii (Leisl.), 1812. — Temminck partfutó

1947. VIII. 12.: 4 pl. 1960. VIII. 20.: 1 pl.

Calidris alpina (L.), 1785. — Havasi partfutó

1952. IX. 12.: 6 pl. IX. 16.: 1 pl. IX. 23.: 1 pl. X. 6.: 1 pl. 1957. IX. 15.: 1 pl.

Calidris ferruginea (Pont.), 1763. — Sarlós partfutó

1952. IX. 12.: 1 pl.

Philomachus pugnax (L.), 1758. — Pajzsoscankó

1947. III. 26.: 4 pl. 1948. XII. nap ? : 4 pl. 1954. III. 7.: 1 pl.

familia: *Recurvorostridae* — Gulipánfélék

Recurvirostra avozetta L., 1758. — Gulipán

1947. III. 27.: 2 pl. 1953. V. 3.: 1 pl.

familia: *Phalaropoidae* — Víztafosó félék

Phalaropus lobatus (L.), 1758. — Vékonycsőrű víztaposó
1952. IX. 12.: 1 pl.

familia: Laridae — Sirályfélék

Larus ridibundus L., 1766. — Dankasirály
1965. XI. 8.: 6 pl.

IRODALOM

Beretzky, P.

1950 The avifauna of the Fehértó near the town Szeged. Aquila, 1947—1950. 51—54. p. 217—227.

Beretzky, P.

1955 Recent data on the Bird of Lake Fehértó near Szeged. Aquila 1949—53. 59—62. p. 217—227.

Beretzky, P.—Keve, A.—Nagy, B.—Sziij, J.

1959 Economic importance of the Curlews and taxonomical position at the Hungarian population. Aquila 1958. 65. p. 89—126.

Ernährungsuntersuchungen an den Wasservögeln am Szeged-Fehértó

Sterbetz, István

Vom für Wasservogelversammlungsort von internationaler Bedeutung gehaltenen Szeged-Fehértó (46° 15' N—20° 15' E) gelangte eine beträchtliche Menge von Wasservogel-exemplaren in die Sammlung des Museums Móra Ferenc in Szeged und die des Ungarischen Ornithologischen Instituts in Budapest aus musealischen Zwecken. Die Mageninhaltsaufarbeitung der von dieser Menge herauskommenden 257 Exemplaren aus 53 Arten fand in dem Ornithologischen Institut statt. Das Ergebnis dieser Aufarbeitung wird im Aufsatz dargestellt. Die Aufzählung unterlässt die Erörterung der Arten Numerus, weil deren Untersuchung von Nagy und Sziij schon früher veröffentlicht wurde (Nagy und Sziij in: Beretzky et al. 1959). Aus den zwei Ziffern, die den genannten Nahrungsarten folgen, markiert die erste die Zahl der auftretenden Fälle, die zweite die Stückzahl im Text. Im Falle vom fragmentarisch gefundener Nahrung ist die Stückzahl mit einem X Zeichen vertreten.